

Razmisli pa klikni – Analiza rezultata ankete za djecu i mlade

Udruga RODA u sklopu projekta **Razmisli pa klikni**, financiranog od Ministarstva socijalne politike i mladih, htjela je ispitati načine na koje djeca i mladi u dobi od 14 do 18 godina koriste internet i dostupne društvene mreže i aplikacije na njemu. Cilj ankete je dobiti što točniji i jasniji uvid u navike koje mladi imaju dok provode vrijeme na internetu.

Osnovni podaci o ispitanicima

U anketi je sudjelovalo 174 ispitanika (ispravno i u potpunosti popunjene ankete) starosti između 14 i 18 godina, i to 88 ispitanika muškog, a 86 ispitanika ženskog spola.

Najveći postotak ispitanika - 40% – dolazi iz naselja od 10 do 80 000 stanovnika, 20% ispitanika dolazi iz naselja od 2 000 do 10 000 stanovnika, a 14% iz naselja koja imaju manje od 2 000 ispitanika. Otprilike četvrtina ispitanika dolazi iz većih gradova (Zagreb, Split, Osijek, Rijeka).

Korištenje interneta

Rezultati ankete su pokazali kako 26% ispitanika provodi 2 do 3 sata dnevno na internetu. Više od 5 sati provodi podjednak postotak ispitanika - 25% ispitanika. Tek 2,3 % ispitanika se izjasnilo kako ne koristi internet svakodnevno.

Ispitanici u najvećem broju koriste internet sa svog pametnog telefona – njih 64%.

21% ispitanika koristi internet s vlastitog računala kod kuće.

Internet ograničenja i uloga roditelja

Na pitanje postavljaju li roditelji/skrbnici u kući pravila i ograničenja vezana za korištenje interneta jednak postotak - 42,5 % – se izjašnjava **nikad** i **ponekad**. Svega 9,6 % ispitanika kaže kako se pravila i ograničenja **često** postavljaju.

Najveći broj ispitanika, 43% njih, kaže kako im roditeljici/skrbnici ograničavaju pristup porno sadržajima, 32% sadržajima koji potiču mržnju, a 29% nasilnim sadržajima, uključujući nasilne igre.

55% ispitanika smatra kako im pravila oko korištenja interneta ne smetaju te imaju dovoljno vremena i/ili dostupnog sadržaja, 17 % kaže kako im ne smeta jer koriste internet van kuće.

Na pitanje razgovaraju li roditelji/skrbnici s njima o tome kako provode vrijeme kad su online, skoro svi odgovori su podjednako zastupljeni: 27 % ispitanika kaže nikad, 27% rijetko, 25% ponekad, a 20% često i otvoreno.

Internetske aktivnosti ispitanika

Čak 60% ispitanika kaže kako skriva od odraslih svoje internet aktivnosti, 6% ispitanika kaže kako ponekad skriva, a 34% kaže kako uopće ne skriva.

Na pitanje „Na koje načine prikrivaš/skrivaš svoje aktivnosti na internetu?“ 45% ispitanika kaže kako prazni povijest pretraživanja na računalu, a 33% kaže kako zatvara ili minimizira pretraživač kad roditelj prolazi blizu. 33% ispitanika kaže kako ne skriva svoje aktivnosti.

Od aplikacija i servisa koji koriste na dnevnoj ili tjednoj bazi najveći postotak ispitanika koristi sljedeće: Youtube - 89,7 %, Facebook – 85,6 %, tražilice (Google, Yahoo) – 75,3 %, Instagram – 59,8 %, Gmail – 54,6 %, te WhatsApp – 52,9 %.

Čak 72% ispitanika se izjasnilo kako je počelo koristiti bar jednu društvenu mrežu prije dobi potrebne za registraciju (13 godina).

Kad je riječ o broju osoba s kojima su u kontaktu preko interneta, 31% ispitanika kontaktira između 11-50 osoba, 25% njih do 10 osoba.

Nešto više od trećine ispitanika - 37% njih - kaže kako poznaje sve ili gotovo sve te osobe.

Nasilje na internetu

Zabrinjavajućih 91% ispitanika je na internetu doživjelo nedozvoljeno korištenje njihovih osobnih podataka, a 83% njih je primilo prijeteću poruku.

Kad je riječ o ruganju, tračanju i maltretiranju prijatelja ili poznanika preko interneta, 40% ispitanika se izjasnilo potvrdno na pitanje o tome jesu li ga doživjeli, dok je 23% njih to isto činilo drugima.

Svega 24% ispitanika kaže kako su na internetu iznosili privatni podaci o njemu/njoj, a 21% ispitanika je imalo neželjeni seksualni kontakt na chatu, društvenim mrežama ili drugim putem preko interneta.

Sigurnost na internetu

Na tvrdnju o tome bi li dodali neznanca za prijatelja na bilo kojoj mreži, najveći broj ispitanika se izjasnilo kako se uopće ne slaže s tom izjavom – 21% te kako se uglavnom ne slaže – 33%. Oko 24% ispitanika se izjasnilo kako se uglavnom slaže, dok 12% ispitanika nema stav o ovom pitanju. Tek 2,9 % ispitanika se izjasnilo kako se u potpunosti slaže.

- najveći broj ispitanika - 62,7 % na tvrdnju o dodavanju neznanca u kontakt listu izjasnilo se kako se uopće ne slaže, a 20,7 % kako se uglavnom ne slaže
- 50,1 % ispitanika se u potpunosti slaže s tvrdnjom kako vodi brigu o svojoj sigurnosti na internetu
- 46,6 % ispitanika ne može procijeniti vode li njihovi vršnjaci brigu o sebi na internetu, 22,4 % se uglavnom ne slaže s tim da vode brigu
- 71,8 % ispitanika smatra kako se bolje snalazi na internetu od svojih roditelja
- 57,5 % smatra kako internet olakšava komunikaciju s ljudima, is onima kojima možda nikad ne bi sreli
- 52,3 % ispitanika se slaže kako internet olakšava zlostavljanje djece od strane odraslih
- 45,4 % ispitanika se u potpunosti slaže s tvrdnjom kako dobro razmisli prije nego dijeli dalje sadržaj s interneta, 25,9 % se uglavnom slaže s tvrdnjom, a tek 6,9 % se uopće ne slaže

Većina ispitanika – 61,5 % da doživi neugodu na internetu, obratila bi se roditeljima i drugom odraslom članu iz obitelji za pomoć., a njih 8,6 % se nikome ne bi obratilo.

Zaključak

Rezultati ankete su pokazali kako većina ispitanika koristi internet minimalno 2 do 3 sata dnevno.

Najveći broj ispitanika koristi internet s vlastitog računala – pametnog telefona ili vlastitog računala kod kuće.

Rezultati su pokazali kako roditelji rijetko postavljaju ograničenja vezana uz korištenje interneta te kako više od polovice ispitanika skriva od roditelja ili skrbnika svoje aktivnosti na internetu.

Najpopularnije internetske aplikacije su: Youtube, Facebook, tražilice poput Google ili Yahoo, Instagram, Gmail i WhatsApp.

Iako najveći broj ispitanika smatra kako vodi brigu o svojoj sigurnosti na internetu, najveći broj istovremeno ne može procijeniti i nije siguran koliko njihovi vršnjaci vode brigu o istome.

Rezultati nam također govore kako su tinejdžeri uglavnom oprezni oko korištenja interneta. Većina njih ne bi dijelila osobne podatke, komunicirala s neznancima ili se srela uživo s osobom koju poznaju samo preko interneta. Unatoč većinskim odgovorima, moramo primijetiti kako ipak određeni manji postotak djece pristaje na gore navedene radnje i ne vodi računa o svojoj sigurnosti na internetu.

Branka Hodak
Ivana Baltić

Ministarstvo socijalne politike i mladih

NE GOVORU
MRŽNJE
NA INTERNETU

RODA | roditelji u akciji |